

Ο Παρθενώνας και ο γλυπτός του διάκοσμος¹



Ο ναός που δεσπόζει στην Ακρόπολη, ο Παρθενώνας, χτίστηκε προς τιμήν της θεάς Αθηνάς στα μέσα του 5^{ου} αι. π.Χ. , σε διάστημα εννέα χρόνων. Είναι κατασκευασμένος από πεντελικό μάρμαρο και είναι περίφημος για τις αναλογίες του, την τελειότητα της κατασκευής του και τον γλυπτό του διάκοσμο. Ακόμα και σήμερα θαυμάζεται και θεωρείται το πιο αντιπροσωπευτικό κτίριο του κλασικού αρχαίου ελληνικού πολιτισμού.

Αυτό που έδινε μεγάλη αξία στον ναό του Παρθενώνα, κατά την αρχαιότητα, ήταν τα γλυπτά με τα οποία είχε διακοσμηθεί. Το γλυπτό που δέσποζε στο εσωτερικό του ναού ήταν το χρυσελεφάντινο άγαλμα της θεάς Αθηνάς, ύψους 13,5 μ. Ήταν έργο του γλύπτη Φειδία. Η θεά εικονιζόταν όρθια με μακρύ πέπλο και αιγίδα (ασπίδα). Στο κεφάλι η θεά φορούσε περίτεχνο κράνος με μυθολογικά ζώα. Κρατούσε στο δεξί της χέρι τη Νίκη και στο αριστερό την ασπίδα και το δόρυ της.

Στο εξωτερικό του ναού, τα δύο αετώματα στην ανατολική και δυτική πλευρά του, διακοσμούσαν με αγάλματα υπερφυσικού μεγέθους που παρίσταναν δύο μύθους σχετικούς με τη θεά Αθηνά. Στο ανατολικό εικονιζόταν η γέννηση της θεάς Αθηνάς

¹ <http://repository.parthenonfrieze.gr/frieze/handle/10442/game12>

και στο δυτικό η αντιδικία της με τον θεό Ποσειδώνα. Τα περισσότερα από τα αγάλματα των αετωμάτων έχουν διασωθεί.

Άξια θαυμασμού ήταν η ζωφόρος του Παρθενώνα² με θέμα τα Παναθήναια, τη γιορτή που γινόταν προς τιμήν της θεάς Αθηνάς. Συνολικά 360 ανθρώπινες μορφές σε ομάδες, μεμονωμένα άτομα και πλήθος από ζώα διακοσμούσαν τη ζωφόρο.

Για την κατασκευή όλων αυτών των γλυπτών εργάστηκαν πολλοί γλύπτες, κάτω από τις οδηγίες του γλύπτη Φειδία, που ήταν προσωπικός φίλος του Περικλή.

Ασκήσεις

1. Βρίσκω στο κείμενο τα κύρια ονόματα και τα γράφω αμέσως παρακάτω. Όσα επαναλαμβάνονται τα γράφω μόνο μία φορά.

Απάντηση: Ακρόπολη, Παρθενώνας, Αθηνά, Φειδίας, Νίκη Ποσειδώνας, Παναθήναια, Περικλής

2. Στη δεύτερη παράγραφο του κειμένου υπογραμμίζω τα επίθετα και τα γράφω στα τρία γένη, στην ονομαστική του ενικού, όπως στο παράδειγμα:

Αρσενικό	Θηλυκό	Ουδέτερο
ο δεξής ή δεξιός	η δεξιά	το δεξί
ο εσωτερικός	η εσωτερική	το εσωτερικό
ο μεγάλος	η μεγάλη	το μεγάλο
ο χρυσελεφάντινος	η χρυσελεφάντινη	το χρυσελεφάντινο
ο όρθιος	η όρθια	το όρθιο
ο μακρύς	η μακριά	το μακρύ
ο περίτεχνος	η περίτεχνη	το περίτεχνο
ο μυθολογικός	η μυθολογική	το μυθολογικό
ο αριστερός	η αριστερή	το αριστερό

² http://archaia-ellada.blogspot.com/2014/01/blog-post_582.html

3. Κλίνω τα ουσιαστικά: ο γλύπτης, η γέννηση, το άγαλμα

Ενικός αριθμός

Ονομ.	ο	γλύπτης	η	γέννηση	το	άγαλμα
Γεν.	του	γλύπτη	της	γέννησης	του	αγάλματος
Αιτ.	τον	γλύπτη	τη	γέννηση	το	άγαλμα
Κλητ.	-	γλύπτη	-	γέννηση	-	άγαλμα

Πληθυντικός αριθμός

Ονομ.	οι	γλύπτες	οι	γεννήσεις	τα	αγάλματα
Γεν.	των	γλυπτών	των	γεννήσεων	των	αγαλμάτων
Αιτ.	τους	γλύπτες	τις	γεννήσεις	τα	αγάλματα
Κλητ.	-	γλύπτες	-	γεννήσεις	-	αγάλματα

4. Κλίνω το ρήμα εργάζομαι στους παρακάτω χρόνους:

Ενεστώτας	Παρατατικός	Αόριστος	Μέλλοντας Στιγμαίος
εργάζομαι	εργαζόμουν	εργάστηκα	θα εργαστώ
εργάζεσαι	εργαζόσουν	εργάστηκες	θα εργαστείς
εργάζεται	εργαζόταν	εργάστηκε	θα εργαστεί
εργαζόμαστε	εργαζόμασταν	εργαστήκαμε	θα εργαστούμε
εργάζεστε	εργαζόσασταν	εργαστήκατε	θα εργαστείτε
εργάζονται	εργάζονταν	εργάστηκαν	θα εργαστούν

5. Κάνω χρονική αντικατάσταση:

Ενεστώτας	Ο οικοδόμος χτίζει.
Παρατατικός	Ο οικοδόμος έχτιζε.
Αόριστος	Ο οικοδόμος έχτισε.
Μέλ. Εξακ.	Ο οικοδόμος θα χτίζει.
Μέλ. Στιγμ.	Ο οικοδόμος θα χτίσει.
Παρακείμενος	Ο οικοδόμος έχει χτίσει.
Υπερσυντέλικος	Ο οικοδόμος είχε χτίσει.

Ενεστώτας	Ο ναός χτίζεται.
Παρατατικός	Ο ναός χτιζόταν.
Αόριστος	Ο ναός χτίστηκε.
Μέλ. Εξακ.	Ο ναός θα χτίζεται.
Μέλ. Στιγμ.	Ο ναός θα χτιστεί.
Παρακείμενος	Ο ναός έχει χτιστεί.
Υπερσυντέλικος	Ο ναός είχε χτιστεί.

6. Συμπληρώνω τον πίνακα γράφοντας κάθε φορά το ρήμα, το ουσιαστικό ή το επίθετο που ανήκει στην ίδια οικογένεια με τις λέξεις που δίνονται:

<u>Ρήμα</u>	<u>Ουσιαστικό</u>	<u>Επίθετο</u>
εγώ διακοσμώ	διακόσμηση	διακοσμητικός, -ή, -ό
εγώ εργάζομαι	εργασία	εργατικός, -ή, -ό
εγώ αντιπροσωπεύω	αντιπροσωπεία	αντιπροσωπευτικός, -ή, -ό
εγώ διασώζω	η διάσωση	διασωστικός -ή, -ό
εγώ θαυμάζω	θαυμασμός / θαύμα	θαυμαστός, -ή, -ό

Μαθηματικά

Άσκηση

1. Λύνω κάθετα τις πράξεις:

$9.672 - 5.578$ $\begin{array}{r} 9.672 \\ - 5.578 \\ \hline 4.094 \end{array}$	$10.000 - 4.608$ $\begin{array}{r} 10.000 \\ - 4.608 \\ \hline 5.392 \end{array}$	$354 + 1.672 + 48$ $\begin{array}{r} 1.672 \\ 354 \\ + 48 \\ \hline 2.074 \end{array}$	$9.764 + 578 + 86$ $\begin{array}{r} 9.764 \\ 578 \\ + 86 \\ \hline 10.428 \end{array}$
$15,72 + 3,625$ $\begin{array}{r} 15,720 \\ + 3,625 \\ \hline 19,345 \end{array}$	$15,3 + 8,54$ $\begin{array}{r} 15,30 \\ + 8,54 \\ \hline 23,84 \end{array}$	$13 + 5,8 + 0,085$ $\begin{array}{r} 13,000 \\ 5,800 \\ + 0,085 \\ \hline 18,885 \end{array}$	$17,3 + 174 + 0,45$ $\begin{array}{r} 174,00 \\ 17,30 \\ + 0,45 \\ \hline 191,75 \end{array}$
$17,34 - 5,08$ $\begin{array}{r} 17,34 \\ - 5,08 \\ \hline 12,26 \end{array}$	$19 - 3,24$ $\begin{array}{r} 19,00 \\ - 3,24 \\ \hline 15,76 \end{array}$	$156,38 - 45$ $\begin{array}{r} 156,38 \\ - 45,00 \\ \hline 111,38 \end{array}$	$13,1 - 1,75$ $\begin{array}{r} 13,10 \\ - 1,75 \\ \hline 11,35 \end{array}$
45×67 $\begin{array}{r} 45 \\ \times 67 \\ \hline 315 \\ + 270 \\ \hline 3.015 \end{array}$ $\begin{array}{ c c } \hline 9 & 4 \\ \hline 9 & 9 \\ \hline \end{array}$	38×59 $\begin{array}{r} 38 \\ \times 59 \\ \hline 342 \\ + 190 \\ \hline 2.242 \end{array}$ $\begin{array}{ c c } \hline 2 & 5 \\ \hline 1 & 1 \\ \hline \end{array}$	64×98 $\begin{array}{r} 64 \\ \times 98 \\ \hline 512 \\ + 576 \\ \hline 6.272 \end{array}$ $\begin{array}{ c c } \hline 1 & 8 \\ \hline 8 & 8 \\ \hline \end{array}$	76×53 $\begin{array}{r} 76 \\ \times 53 \\ \hline 228 \\ + 380 \\ \hline 4.028 \end{array}$ $\begin{array}{ c c } \hline 4 & 8 \\ \hline 5 & 5 \\ \hline \end{array}$

Προβλήματα

1. Η Καλλιόπη αγόρασε τα παρακάτω αντικείμενα. Για να τα πληρώσει έδωσε ένα χαρτονόμισμα των 20 € και ένα των 5 €. Πήρε 1,15 ευρώ ρέστα. Πόσα ευρώ πλήρωσε την ξύστρα;

Μπλοκ ζωγραφικής = 4,20 €	βιβλίο: 13,80 €
Ξυλομπογιές: 3,90 €	ξύστρα: ;

Λύση:

4,20 μπλοκ	25,00	23,85
3,90 ξυλομπογιές	– 1,15 ρέστα	– 21,90
+ 13,80 βιβλίο	23,85 υπόλοιπα ευρώ	1,95 ξύστρα
21,90		

Απάντηση: Για την ξύστρα πλήρωσε 1,95.

2. Για να αγοράσει ο πατέρας του Κώστα ένα αυτοκίνητο πρέπει να δώσει προκαταβολή 12.380 € και τα υπόλοιπα να τα πληρώσει σε 24 δόσεις των 360 ευρώ την καθεμία. Πόσα ευρώ θα κοστίσει το αυτοκίνητο;

Λύση:

24	12.380
x 360	+ 8.640
144	21.020
+ 72	
8.640	

Απάντηση: Θα κοστίσει 21.020 ευρώ το αυτοκίνητο.